

Vier opleidingen van het Aartsbisdom Utrecht

Naast de priesteropleiding organiseert het Aartsbisdom Utrecht vanaf september 2018 in samenwerking met het Ariënsinstituut en de Diocesane Kerkelijke Caritas Instelling (DKCI) nog drie opleidingen: tot onbezoldigd permanent diaken, catechetisch medewerker en diaconaal assistent. Het eerste (basis)jaar van deze opleidingen voor vrijwillige medewerkers in de parochies wordt aangeboden aan de drie groepen studenten gezamenlijk. De jaren daarna is het programma gericht op de onderscheiden opleidingen. Folders over de Utrechtse opleidingen zijn inmiddels verspreid naar de parochies. Kardinaal Eijk doet "een dringend beroep om met prioriteit binnen uw parochie of parochiële caritas instelling kandidaten te werven voor deze vier opleidingen."

Het Ariënsinstituut in de Utrechtse binnenstad is bekend als diocesane priesteropleiding. Voor de academische vorming werkt het samen met de Tilburg School of Catholic Theology (TST). Voor anderen is er op hbo-niveau een eigen opleiding ontwikkeld: het Theologicum Johannes Paulus II (zie het bericht daarover op de blz. 3 van deze nieuwsbrief). Alle priesterstudenten volgen naast het programma van de TST of het Theologicum Johannes Paulus II een aanvullend studie- en vormingsprogramma op het Ariënsinstituut.

Naast deze priesteropleiding biedt het aartsbisdom opleidingen aan voor vrijwillige medewerkers voor

onze parochies. Kardinaal Eijk: "De samenleving, maar ook de Kerk, is aan sterke veranderingen onderhevig. Het aantal betaalde medewerkers van de Kerk in de parochies neemt af en de omvang van de parochies neemt toe. Dat heeft ook gevolgen voor de organisatie van de parochie. Daarom is het van groot belang dat er voor nu en de toekomst vrijwilligers toegerust worden die naast de priesters, onbezoldigde permanente diakens, pastoraal werk(st)ers en andere vrijwilligers een ondersteunende en verbindende rol op het terrein van catechese, caritas en diaconie willen en kunnen vervullen en die op deze terreinen ook zelf actief zijn."

Het Aartsbisdom Utrecht wil vanwege deze veranderingen een goede opleiding en vorming geven aan vrijwilligers die in toenemende mate medeverantwoordelijkheid dragen voor catechese, caritas en diaconie binnen de parochie, aldus kardinaal Eijk. Voor de opleidingen zoekt het Aartsbisdom Utrecht gemotiveerde kandidaten die, met 'het hart op de goede plaats', reflexief zijn (denkers), ervaring of affiniteit hebben met catechese, caritas en diaconie en/of beschikken over managementcapaciteiten (leiders).

Kandidaten kunnen zich melden tot 1 juni a.s. Daarna zullen de selectiegesprekken plaatsvinden. Meer informatie over criteria en dergelijke is te vinden in de folders die in de kerken liggen. De folders kunnen bovendien worden gedownload van www.ariensinstituut.nl/opleidingen.

Nieuwsbrief van het Ariënsinstituut Aartsbisdom Utrecht

Nr. 26, april 2018

Contact: Ariënsinstituut
Keistraat 9
3512 HV UTRECHT

IBAN NL64ABNA0810496488
t.n.v. het Fonds Priesteropleiding
Aartsbisdom Utrecht (te Utrecht)

Sluit je aan! – Roepingenzondag 2018

Op 22 april a.s. is het weer Roepingenzondag: de jaarlijkse gebedsdag voor roepingen tot het priesterschap, het diaconaat en het religieuze leven. Het onder de aandacht brengen en bevorderen van roepingen is een zeer belangrijke taak binnen de Kerk.

In een boodschap aan de deelnemers aan een roepingencongres dat begin december 2017 werd gehouden, sprak paus Franciscus over drie overtuigingen aangaande de roeping. De eerste was de overtuiging dat iedere pastorale actie van de Kerk van nature gericht is op onderscheiding van de roeping; het uiteindelijke doel is namelijk een gelovige te helpen om de concrete weg te ontdekken die hem ertoe brengt het levensproject te realiseren waartoe God hem roept. De tweede overtuiging is dat roepingenpastoraat een voedingsbodem moet hebben die samengaat met het jongerenpastoraat. Jongerenpastoraat en roepingenpastoraat moeten elkaar de hand reiken. Roepingenpastoraat berust op het jongerenpastoraat, ontstaat eruit en ontwikkelt zich daarin. Een derde overtuiging is dat het gebed een heel belangrijke plaats moet innemen in het roepingenpastoraat. De Heer zegt het duidelijk: "Vraagt daarom de Heer van de oogst arbeiders te sturen om te oogsten" (Mt. 9, 38). De paus schrijft vervolgens:

"Gebed is de eerste onmisbare dienst aan de roepingen. Terwijl roeping steeds een gave Gods is, kunnen de roeping en het antwoord daarop slechts weerklinken en zich doen gevoelen in het gebed, ook al mag dat niet begrepen worden als een gemakkelijk middel om zich te onttrekken aan het werk om jongeren te evangeliseren

opdat zij zich voor de roepstem van de Heer zouden openstellen. Voor roepingen bidden veronderstelt in de eerste plaats, bidden en werken om trouw aan hun roeping; levenskaders scheppen waar het mogelijk is de roepstem van de Heer te horen; op weg gaan om het "evangelie van de roeping" te verkondigen, om roepingen in de hand te werken en te wekken. Wie echt voor roepingen bidt, werkt ook onvermoeibaar om een roepingencultuur te creëren."

Er is dus geen roepingenpastoraat mogelijk zonder volhardend en aanhoudend gebed. *Sluit je aan!*, het thema van dit jaar, is dus ook een uitnodiging aan ons allemaal om mee te bidden om roepingen. Velen doen dit inmiddels en u hoort daar ook bij. Mocht u nog iemand kennen die ook lid wil worden van de Diocesane Gebedskring om roepingen dan kunt u dat doorgeven via het adres dat u vindt bovenaan deze Nieuwsbrief of via rector@ariensinstituut.nl.

Zonder financiële middelen lukt het echter ook niet. Werving en opleiding van nieuwe priesters en diakens kosten veel geld. Daarom wil ik u vragen om ons zo mogelijk ook financieel te steunen. Uw bijdrage is meer dan welkom op bankrekeningnummer NL 64 ABNA 081.04.96.488 ten name van het Fonds Priesteropleiding Aartsbisdom Utrecht. Voor meer informatie over schenken of nalaten aan het

Ariënsinstituut, zie: www.ariensinstituut.nl. Hartelijk dank voor uw steun!

drs. P. Kuipers
Rector Ariënsinstituut en voorzitter van de
Diocesane Roepingeraad

PRIESTER WORDEN

IN HET
AARTSBISDOM UTRECHT

Ik noem u geen dienaars meer,
maar ik noem u vrienden
(vgl. Joh. 15,15)

PERMANENT DIAKEN WORDEN

IN HET
AARTSBISDOM UTRECHT

Als ik uw voeten heb gewassen, behoort
ook gij elkaar de voeten te wassen.
Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat
gij zoudt doen zoals ik u gedaan heb.
(vgl. Joh. 13, 14-15)

CATECHEET WORDEN

IN HET
AARTSBISDOM UTRECHT

Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij
onderweg met ons sprak
en ons de Schriften ontsloot?
(Lc. 24, 32)

DIACONAAAL ASSISTENT WORDEN

IN HET
AARTSBISDOM UTRECHT

Wat ge voor de minsten der Mijnen hebt
gedaan, hebt ge voor Mij gedaan.
(Mt. 25,40)

Sluit je aan

Roepingenzondag

22 april 2018

Dubbele priesterwijding in Utrechtse kathedraal

In een zeer goed gevulde Utrechtse Sint Catharinakathedraal wijdde kardinaal Eijk op 11 november 2017 Ronald den Hartog en Jesús Mauricio Meneses Santiago tot priester. "Deze twee priesterwijdingen vinden plaats op een bijzondere dag voor de stad Utrecht: we vieren op 11 november het patroonsfeest van Sint Martinus. Hij is een voorbeeld voor elke priester," zo zei de Utrechtse aartsbisschop Eijk in zijn inleiding.

Vanuit diverse parochies waar de wijdelingen stage hebben gelopen of hun eerste benoeming hebben gekregen, waren bussen met parochianen naar Utrecht afgereisd. Vanuit Colombia waren de moeder van Mauricio Meneses en diverse andere familieleden en vrienden overgekomen. Via een livestream op Facebook zorgden zij ervoor dat ook de achterblijvers deze wijding konden meemaken. Ronald den Hartog droeg de diakenstoel van zijn vader, die met zijn vrouw en andere familieleden aanwezig was. Diaken Den Hartog vond het extra mooi dat ook kardinaal Simonis erbij was, omdat hij nog door hem in 1994 diaken werd gewijd.

In zijn homilie stond kardinaal Eijk onder meer stil bij de persoon van de heilige Martinus van Tours (Sint Maarten). Op zijn Hoogfeest ligt de vraag voor de hand wat deze heilige in het bijzonder priesters te zeggen

heeft, aldus de kardinaal: "In al zijn levensbeschrijvingen wordt benadrukt dat Martinus gedurende zijn leven steeds meer op Jezus begon te lijken, net zoals dat bij de apostelen het geval was geweest. Dat begon al vroeg in zijn leven. Als Romeins legerofficier was hij gestationeerd in Frankrijk, waar hij het christendom leerde kennen. Hij voelde zich tot Jezus aangetrokken en nam diens liefde voor mensen tot het uiterste als richtsnoer voor zijn eigen leven."

Zondag 12 november stond voor de wijdelingen in het teken van hun eerste Mis. Mauricio Meneses vierde deze in de Lambertusbasiliek in Hengelo, Den Hartog in de H. Barbarakerk in Culemborg. Ook de dagen daarna waren er nog enkele 'eerste missen' in de plaatsen waar ze een pastorale benoeming hebben gekregen.

Ariënsinstituut ontvangt schenking van € 6.100

Rector Kuipers van het Ariënsinstituut was zondag 28 januari de celebrant in de St. Johannes de Doperkerk te Montfoort (parochie H. Drie-eenheid). Na de viering mocht hij een cheque in ontvangst nemen van de Stichting Oud Papier Montfoort met een bedrag van maar liefst € 6.100.

Na de Tweede Wereldoorlog werd in Montfoort het plan opgevat om voor verschillende projecten oud papier in te zamelen. Zo werd een kerk ondersteund die zwaar had geleden onder het oorlogsgeweld en kwam de opbrengst ook ten goede aan de opleiding van priesterstudenten uit Montfoort en het Aartsbisdom Utrecht. Jarenlang leidde de stichting een kwijnend bestaan, enkele jaren geleden werd besloten om de stichting op

te heffen. Het restbedrag van € 6.100 is volgens de oorspronkelijke doelstellingen geschonken aan het Ariënsinstituut. Rector Kuipers bedankte de werkers van het eerste uur en hun familieleden uitdrukkelijk voor hun inzet. Tevens hield hij de aanwezigen voor dat een eigen priesteropleiding veel geld kost en dat het Ariënsinstituut daarbij afhankelijk is van donaties van organisaties, stichtingen en individuele gelovigen. "We zijn dus afhankelijk van mensen die ons een warm hart toedragen en het belangrijk vinden dat er ook in de toekomst priesters zijn in onze parochies en geloofsgemeenschappen. Het feit dat ik hier vandaag in Montfoort ben, bewijst dat u tot die categorie mensen behoort," aldus Kuipers. Hij beloofde dat het geschonken bedrag ten goede komt aan de studie en vorming van de priesterstudenten.

Retraite priesterstudenten naar Postel

In de week na carnaval waren de seminaristen van het Ariënsinstituut voor hun jaarlijkse retraite te gast in de Norbertijnenabdij van Postel, net over de grens in België. Ook de priesterstudenten van Vronesteyn (bisdom Rotterdam) namen deel.

Het contrast kon nauwelijks groter zijn: na de drukte van carnaval trokken de seminaristen op maandagmorgen vanuit Utrecht en Voorburg richting Postel in de Antwerpse Kempen. Sinds 1140 wonen op deze plaats kloosterlingen die willen leven naar het voorbeeld van hun stichter St. Norbertus († 1134). Hun ideaal is Christus navolgen in Zijn armoede naar het voorbeeld van de apostelen. Dat uit zich in een eensgezind gemeenschapsleven, toegespitst op de dagelijkse viering van de Eucharistie en het koorgebed. In de abdijkerk, die dateert uit 1190, komt de gemeenschap enkele keren per dag samen voor gebed.

Pater Ward Biemans SJ, spiritueel van het Ariënsinstituut, was gevraagd om de inleidingen te verzorgen. Als thema had hij gekozen: 'Het leven van Jezus Christus, in enkele Geestelijke Oefeningen volgens de H. Ignatius van Loyola'. Rector Kuipers vertelt: "Telkens stond een gedeelte uit het Evangelie centraal tijdens de conferentie waarover de

deelnemers dan later – in het stil gebed – konden mediteren volgens de Ignatiaanse methode. Voor de meeste deelnemers was deze vorm van gebed helemaal nieuw, maar ze hebben ontdekt dat het een andere manier is om biddend met de Schrift om te gaan." De stilte van die dagen hielp om tot gebed en meditatie te komen zonder afgeleid te worden door andere zaken.

Voor Alex van den Hende, priesterstudent van het Ariënsinstituut, was het de eerste keer dat hij een

dergelijke stille retraite meemaakte. Hij vertelt: "In het begin was het even wennen, die stilte, maar langzaam maar zeker werd het weldadig. Je kreeg echt de gelegenheid om tot gebed te komen." De retraite werd natuurlijk gemarkeerd door het begin van de Veertigdagentijd. Rector Kuipers: "Het is goed en waardevol om Aswoensdag en het begin van de Veertigdagentijd op deze manier te beleven. Dat maakte de retraite extra bijzonder." Aan het einde van de retraite is het uiteraard de vraag wat je ervan meeneemt. Voor de meesten zal het een aantal goede voornemens zijn om in deze Veertigdagentijd momenten van stilte en gebed te zoeken en daardoor meer verbonden te zijn met Christus. Kuipers: "En eerlijk is eerlijk: als je in een Belgische abdij te gast bent, ga je niet weg zonder abdijbier mee te nemen!"

Nieuwe HBO-route voor priesterstudenten

Met ingang van het nieuwe studiejaar zullen de priesterstudenten van het Aartsbisdom Utrecht en de bisdommen Breda, Rotterdam en Groningen-Leeuwarden met een Havo-achtergrond de studie theologie kunnen volgen via een eigen studietraject onder verantwoordelijkheid van het Ariënsinstituut. De naam die de betrokken bisschoppen aan deze studierichting gegeven hebben, luidt: Theologicum Johannes Paulus II.

Door het wegvallen van de samenwerking met Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing ontstond de noodzaak van een eigen studieroute voor priesterstudenten die op HBO-niveau willen studeren. De vormingsverantwoordelijken van de

samenwerkende bisdommen zijn tot een opzet gekomen waarbij zowel gebruik gemaakt wordt van een aantal colleges van de Tilburg School of Catholic Theology (TST) als van een aantal colleges die door het Ariënsinstituut en eigen docenten worden verzorgd. De verschillende elementen van het Theologicum Johannes Paulus II worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Eén van de manieren waarop dit gebeurt is het integratiecollege, waarin de student leert verbanden te leggen tussen de verschillende vakken en waarin er ook ruimte is bepaalde vakken meer aandacht te geven. Daarnaast volgt de student vanaf het begin korte stages in het pastoraat, waarin hij zich kan oriënteren op de praktijk door middel van observatie, reflectie en praktische opdrachten.